A M.N.MUZEUM KÖNYV-TÁRA

Kezdetnek edes mezzel folijo · Edes be
jeden zent bernald doctornak mon
dasy · az zerzetes eletrewl · Elsew capi
tulum ez keppen mondwan · : ·

Tij kijt zerettiek wrat : gijezwlijezwlyetek
tzonozt : Atyamfija lya atyavod zeremed
istent : Heuzer megtel tzondolnod amijre
jeuttel : es mijert jeuttel · Mert mijert
jeuttel : nem egijebert lyanem istenert :
hog en lenne te munkadnak jutalma az
enrent eletbe : Jeuttel istennek zolgala
tyara : kijnek zolgalnijtel mijnden terem
tett allatnak en ereije zerent : nagyjal
jutab ember : kijt nem chak ugij mijnt
egijeb teremtett allatokat teremte : de
annak felette ertelmel meg eteseijte :
Az belagnak hmua zerze : en magahoz
hasonlatossa teue : termezetijt fel weue :
Igeuel es peldaijaual eutet taneijta :
en zent kezeuel meg kalta : zent lel
ket nekij bochata : Bongijat wiselij :
mijnt az arnija en kijsded fijanak :

W. JAVKOVICH MIKLOS GYUJTEMENYE 1830

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

eö zerzette nekij adnij az eurek eurekſe
get · Jme azert menjereul eö menne
re tartozonk nekij zolgalnij · egjebek
nek mjndenekinek felette · kj mjnket
mjnden terementeut allatoknak felette
zerethe · Masod capitulum azrol va
gjon · hogj ſenkjnek nekel buzgo magaba
ö ne bizzjal temagadba ſe mereg
kedgjel tudnija mijt az ur atar ·
Azert lpattad te magadat te feiedel
medneek · hogj en bijrjon te ueled eö
ſzakgaſſon tegedet · eö be attad kezedet
az be vallaſban · vagjj be eſtheeſben
nekij · hogj en vezerlijen auagjj ſzak
gaſſon tegedet iſtennek vtaban · Azert
nem illic neked te akaratod zerent
eelned · de hona te vezerleud auagjj
feiedelmed neked parancholl menned
legottan oda kel menned · eö el tanoz
tamod azt · amiit megh tiilt · Az kor
ember kij gyetretiik korſagnak rea
jenuetijuel · megh kel tartanij az zenue
detenſſegeet · melijet ormoſa nekij pa

Ex Museo
Hungarico

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

ranchol · ha hamar keuan tellieſeg
gel meg vigazni · ezenkeppen te eö ·
ſemmiſt ne mongi · ſemmiſt ne teegi
valamiſt te meſtered vagi feiedelmed
nem akar · Mert neki attad maga
dat iſtenert · eö menneknek orzaga
ert · eö jmmar nem vagi kiéd · de
enne · eö azert jmmar nem illic ne
ked miſkeltendnend te magattul en
akaratia neked · mert en te akara
todnak lina · Mert jdegeen marſa
nak el vetele · az marſa lira akara
tia neked · orſag az · az oru kedeg
be nem megien menneknek orzaga
ban · ~~ezert~~ azert az feiedelmek az mi
nezerünk auagi birainak · azert kel
engednenek nekik miskeppen kr iſten
nek · nem miskeppen emberekneck ·
Mert nem en ertek · de iſtenert alaz
nak meg magontat nekik · hogſa
kedeg az te feiedelmed nem meer ne
ked parancholnia · hanem chak azt
amit neked kednes auagi kelleme

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

teb : talpat nem te vagÿi engedelmes evne
ÿi : de ÿutab ev teneted : es talpat lezen
vagÿjob az taneijtuan ev mesterenet fe
lette : es az zolga lezen vagÿjob ev vra
val · Azert magadat agÿjad vgri az fe
ijedelmnek : hog zabadon parancholjon
neked valamiit tenned vagÿi el hadnod
mijndent ki nekÿi jonak latchijk lennij :

Harmad capitulum az beteßegrevl ·

Legen beteßeged neked mijndenkoron
te fejedelmiddel : ne vagalmazjad evket :
Se merezjel evrevmest evket vagalmaz
nod : mert azt amagalmaßagot isten
jelesben meg gevstrij · mijnt meg telen
teteet chamba : ki atÿanak mezeijte
lenßegeet meg jelentuen : nijere atÿa
tnul holtaijg valo attot : es temenijen
vie merteteulÿed te fejedelmijdnek vet
keuket : de bochas nekijk mijnd gijarlo
emberetnek : Mert nem lehet : sok
gondokban vetted meg tanoztatnij
valamijcorba : mert gijakorta az ve
revk atijt ev bennek nezevnk : ÿutab

vagyon mïï büïnevnbeul hognem ev
veebbeul · eo gyïatorta bïr maſban
mas ember iova tezen · mïï azt gonoz
va vezïïevk vagy jtyliyevk · mert nem
tugyïuk az ev zandekat · Tiizteliied te fe
ijedelmidet zivuedben · es megne vtalïjad
mevt ne talam iſtent vtalod meg · kï
nek evk kepeet adagy tïïztït vïſelïk ·
Jvgyïed azt · hog mïït neked paranchol
vak tenned · iſten ihlette nekïk ate lel
kednek haznalatïjara · Az ev zerzeſeget
es teteket megne vnïjad vagy megne
vtalïjad ne nehezeliïed · mert ok nekevl
nem tezïïk nem zerzïïk · jolleher te
nem tudod mïïnd az okat · Vannak abba
jarnak · büzodalmal jarnak · es ez
illïeknek nem artnak · de haznalnak
nagyob erdemre · Iſtennek büzon
zolgallanak igy kel iarnïï kïvalïï bton
iſtennek parancholatiban · hog emberïï
zerzeſek es meg zorolyak vagy meg
kentelezïïek evtet valamïïben · mert
ev magokat es megkel tïltanïï vagy

tartoztatnij vgy hog ha nem volna ne
ky altolmas · Mert ez illyen zerzesek
kel meg zorenltatnak chak azoknak
nekky · kyk fegyelmnek hatarat el
hagyjak · Mert az teurnen · az teur
neen teurentert vagyon vettetnen · :)

Zokijad meg mijkoron altolmas leend
veternyenek elentte kelleſſe vigyaznod ·
hogy az te lelked ymadſagban emelken
gyek vagy vezerleſſeek ur istenhez ·
hu vgyhog ſſ jutab tozan es ayſta
toſb leg istennek zolgalatyaba es en
dychyretyben · es mijkoron fel ſerkenz
legottan minden gondolatydat es
almaydat el veſſed · kyttel akarna
tegedet eurdemg meg foglalnija ·
Te gondolatydnak es kenanſagydnak
es te mijelkendetydnek eleijt vagy
kezdetijt · te ymadſagydba vagy egyed
jo gondolatotba aianlyad istennek ·
Vagy teſtednek fel igyenereſeuleſeuel ·
vagy terdre eſeſſel · vagy feuldre

haſſlaſſal · mind addeg mińg allſtatoſſag
nak ſo keuanatſiat ſogadot vagy vezeed
erzed · es te lelked meg heuenlyenn
vagy meg melegeulyen iſtenhez valo
zerelmbe · es ezbeul leez allſtatoſſb es al
ſolmaſb vagy gyorſab mind az napon · .)

Az iſteny zoloſman ne legy veſt vagy
keduetlen vagy zzethenedul · de ereultes
ſed te teſtedet es lelkedet · Aly ekeſſen
es gyarſon · jeleſben iſtennek es ange
lokhak eleuttek · kyſt ot jelen vadnak ·
Moſolgaſt es hazontalan ſzeket vagy
bezedeuket mińdenesteul meg vtaly
Mert az iſteny felſegnek zemely elevt
felelmel es tyzteſſeggel keel allanod ·
Az jmadſagnak vagy pſalmoſoknak
ſzeryet meg valogatnan es epenſeg
gel kyj mongyad · karban tetoua ne ſu
tos · es az horaknak vegezety eleut kyj
nemeny az karbol · hanemilya ereuletes
zenkſeg kezereyſtend · Vlyonk elenne
el kezdeſek az iſteny zoloſma · tanoly
vagy ſzyuekeuzzel eleul nenned · hog ha
lamy allatoſagra jndolyad vagy fel

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

ſeɣtenchied · Mert azert vagyonk tuniak
vagy̋ keduetlenek az iſtenn̋ zoloſman ·
mert eleuzer nem ſeɣtenteunk a̋ſtatoſ
ſagva · es vgyan hyſzegyen vagy̋ a̋ſtat
lan ky̋ megyeunk · mi̋nt be ɣeuttevnk
ɣertalen · Tanoly̋ vagy̋ igyekezzel zo
loſmanak kezdetyn · hazontalan gon
dolatokat el vetned hannod · es igye
kezned gondoltodnod azokrol melyek
mondattatnak · mert egyeb keppen
alag ollyatod vagy̋ tanoztathyatod el
eu dantaſokat vagy̋ gyeuleketezetẽu
ket · Az zoloſmus vtan tanoly̋ vagy̋
igyekezzel · magadat meg tartanod
az a̋ſtatoſſagban kyt vettel az zoloſ
man · ne agyad magadat hyuſagok
ra · Hya kedeg nyuchyen a̋ſtatoſſagod
beleul lelkedben · de azert kyuul
nyalaſſagodban tarc ɣerɣeteſſeget
es eeut erkeulchent · iſtennek a̋ldeſe
ɣert es egyebeknek zo peldaſaert · :)

Capitulumba vagy̋ kezſegben ne zoly̋
ſokat · hanemha igaznos leɣend
te zolaſod · es az legen alazatoſſaggal

es zeledszegzel · Te bynenydet mongyad ala
zatoson · es meg feddetuen felely 1geen
zelydewn · Ne menchyed magadat myster
ban meg feddetewl myskent adam · ky
beunet kete kargy kene istenre es az azzo
nyallatra monduan · Az azzonyallat
kyt adal ennekem · az chalamen engem ·
Nya tanalchyrol kerdetewt kezyendez · za
kadon mongyad es alazatoson · nyl ne
ked tachyyt altalmasnak lennyl · Nya te
deg nem kerdemyt kargy be nem kete
tyt te tanalchod · ne legen gyondod ro
la · se ne akaryad te mondasodat kat
mereuewl meg oltalmaznod · eleg legen
nyeked hogy elegzet teuttel lelky esmeretewd
nek · Magad mentesseben ne leg ba
natos · mongyad chak azt amyyt are
gulanak es az zerzetnek zerzesenek
ellene kalo kewttet tuchy · kalakynek
gyenkelesere gyenkelese neteuel zeledseg
gel es kyly orchaual · es myyt nem tuchy
nem tartozol mondanod · Ne akaryl
kadolnod keletendesbeuel kalakyt · mert
az keletendees gyakorta meg chala
tyk · Azt amyyt te nem tuchy · az aky

veked mondotta · mongyja ev evnemma
gya lya ot zelen vagyon · lya kedeg ot
zelen nyuchen es te nem bizonnyekhatod
mert nyuchen vanod · ne nehezevltessel
te vadolassidert · de mongyjad alazato
son te bizvenydet lya bizonnyok es kyssde
deg · jollehet nem bizonyjok · lya te
deg vastegyen tenyendez es lya magya
dat feddessel mented · talhat lezen ne
ked nagyjob zemerem · hogynem lya
alazatosson meg vallanad · lya kedeg
az vadolasok nehezek lennyednek · es
nem bizonyjok · jelesevl lya egyebeket
meg botrankoztathatnak · talhat aldo
mast kevuen alazatossaggal · es meg
nyevuen · Meg mongyjad ev hallasok
va kenes igyettel es zeledsegvuel · hog
lelky esmeretedbe nem tudod magya
dat bynesnek azokba kyktben vadol
tatol · Istennek zolgaianak nem kel
ot felnyj zegyenteul emberek elevt ·
Akholot evtet ev lelky esmeretyj nem
vadolya istennek elevtte · de el zenue
gyje betessegvuel mynd azokat · kyket
ev isten aktar hog el zennuegyje ·

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

Zokhjadmegh ezt eb · hogh valahol az fe 127.
nedelmteul megh feddeteul · vaghi az ca
pitulumban · vaghi capitulum khjueul ·
legottan terdre eſueen alazatoſſon
mongjad bjnedet · & teuruen vaghion
veghi zerzeteukbe · az veghi atjaſtual
adatot vaghi zereztetevt · Annak oka
ert teneked eb kel ereukedned · hogh
mikeppen teneked adatot az zerzet
az te venjtteul · te eb haghjjad te vtan
nad valoknak · menjbeul te telhetevd
jgeuel eb peldaual · Vlert valakj
egjebeknek valamjj peldat haghi vtan
na valoknak · akar jot akar gonozt ·
vezes lezen vtanna valoknak erdemek
ben · vaghi az jutalmban auaghi
kedegh az kenban · : · ⸗ ·

Az aztalnal ne legjenek te zemeid
kernjeul kerengenek · ſem jde toua
ne nezj · vghi hogh ne laſſad azt eb ·
kj melletted eul · eb mjnd legyen eu eleut
te · Te jgjekeuzetevd legyen jſtenhez
eb chak tenen magadhoz · felelmel
eb tjztelendeuſeguel · jo erkeulchjel eb

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

vegtegſeggel egyſſel · nem toroknak her
telenſegeuel vagyj hertelenkeudeſeuel
olyſſa megnem elegedhetnel · es ne on
chad tyj magadat mendenesteulfogua
az etektre nyjnt az eh eb · ne keresſed
eleb meg elegeyjtened zemeyjdet · hog
nem eneudet vagyj haſadat · de jntab
hala adaſſal legenek neked elegek az
jelen valok · es mynndenkoron euren
nesben akarj zenuednek ehezeſt · hog
nem zabalaſt · Semmyſt megne vtalj
azokba melyjek neked elevdbe adatnak ·
ne haragoggyjal meg · ha valamyj fo
gyjatkozas lezen az etekbe · vagyj ſoba
vagyj az feuzesben · de gondolyjad hog
ſokat naladnal jobbak alab valo ele
ſeggyel es keueſſebekkel elegeznek meg ·
es amyſt te el vech te elevleed · ezek azt
vagyj gyjenyjereuſegert vennyjek · Az
etelnek merteterevl nehez adnyj bu
jon regulat auagyj tevruent · de chak
ez kettew keuzent keuzt tarc · hog oly
jgaen keueſet ne egyjel hog ereudben
meg fogyatkozyjal · es keuſſegnek mu
kayjaba vagyj dolgaba meg tevreſſel ·

Oly sokat se egyel · hogy etel utan nem
olvasshatnal jmadsagot kaggy egyeb
jmasokat · kaggy hogy Penniyek nem len
neel jozagokrnak mijelkendetnye · : —

Az zent zegenseg legen neked kedues
vagy vnyanas baratod mendenekben ·
es vegyed az zent zegenseget vagy
ekessegges eultezetert · kedues legen
neked az zent zegenseg · ekkedben ·
vulyadban · ezkenzenkben · az az tal
ban tanyerban polyarba kalanba ·
es egyebekben · kennyuekben es va
kasokban anagy hazakban · lassad
jol meg · mely alazatos dolgaynak
kel lenny az zegenyeknek · mely egy
gyenygyen legen feleletty · mely fe
lelmes lelke · Solya ne hallasseek va
lamy panazolas te tenled valamy
fogyatkozasert ekkedben · vagy kyt
nan vulyaban valtodert · de mynden
koron alonchad magadat meltatlan
nak azokra · az melyeket bijez vagy
vallaz · Mert az kenlsew fogyatko
zas neuekendyk belsew malaztnak

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

benſegeve · es az tyllsen benſeg · zevez bel
ſen zegeenſegeet · :

Az dormintoriumban legÿ nyugolmas ·
hoz te nyakad ſentÿ megne bantaſſeek ·
nyugthatathanſaggal · Menÿ ez vagy
hanzer fel ſertenendez · elmedben juſſanak
az aldot iſtennek aÿandokÿ hala adaſal ·
Mert az ur iſten vigÿaz mÿ raytonk · hoz
evrizzen mÿnket mÿtoron mÿ alozonk ·
Mÿtoron akarandaz el alonnod · eleuzeu
igyeketzzel iſtenhez ymadkozuan · vagÿ el
meelkendueen iſtenneul · es iſ jllÿen ſoz
lalaſban edeſen el allyach · es lezen ato
ron reneted edeſb almad · es alomlata
ſod tiztabat · es aÿtatoſſban es egÿorſaba
ſertenz vagÿ telz fed · es tenniben jut
hach az aÿtatoſſagban tÿben elenb voltal ·
Es jollelet hoz az aloknak vagÿ alombe
lyetnek ne lattaſſeek bÿnnek annÿt mÿ
elnek vagÿ mÿt zennednek · mert nem
tugÿak mÿt mÿelnek · de maga igeen
nem altolmas zerzeteſnek · alom mÿa
mÿndeneſtul megz nÿomottatnÿ · mÿnt
az baromnak · fejeÿt es egyeb tagaÿt

el terjesztseen zertelen · hogy tezeit tebele
ben hyuuan · Mert jutab ez otert halonk
eultenzue · es hog ne legen netevunk hą
talmonk tezevnter tevrmyeul jdetona
uiselnevnk mezentelen testevnktevn · hog
jutab tezeut legyuevnk jmadsagra fel
teelnevnk ·

Ą tenzensegeb dologra zuagij muką
ra es alamuisna tveresre · es egyeb alaza
tos tyztetre tyztetre teez legij · Melij
dolgokat egyebek meg utalnak hyituan
uagij utalatos voltokert · mijnt sout
hordenij · Lijzet hoznija · hązat senpre
nij · egyebetnek ruhajokat meg ra
nij uagij meg mosnij · Mijsere vigan
zolgalnij uagij enektlenij · mert ez ange
lij tijzt · mert az angelok ur istennek
mendenevk · ajtatossággal zolgalnak ·
Mert ez fele zent zolgalatban harom
hęznalatok uadnak · Elsen jo myelken
detuek dolga · Masod zerelmnek mij
elkendetij · Harmad ajtatosságnak mij
elkendetij · mert igeen nagij tyualnak
az istennek ajtalanak eleuite allaz · es

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

vele zolaz az jmadsagban · zolgaluan ange
lokkal · es tarsoltodol en veleek az zolgalat
ban · Az pap kedegten es mijnd az kenv
nijeul allok kenzenseggel tartoznak te erted
jmadnij · sent tellyes egijlaz es feuldenn men
denent · azert hog mendenetnek en kepek
ben zolgalz · kik az menjorzagbol jent ur
istennek tartoznak zolgalnij aitatos hjala
adassal · hja ot lehetnek · Azert lehetetlen
hog az ur isten jeles malazthaual megne
latogassa vagij megne ajandokozilla meeg
ez velagon es · azt akij aitatossagtgal en
reuimest zolgal vagij enekel az misere ·
kinel semmij ez velagon nagjob zentsegeb
zentseg nem lehet · es ez nemikeppen
istennek ajandokanak es zerelmenek
kiualtteppen valo tegije vagij mutatasa
emberekhez · Mert nem tezen isten kisseb
dolgot naponkeent az oltarra jnueen
nagij le zaluan · az oltarij zentsegben ·
Mijnt mikoron menjekbenl le zaluan
emberij abrazt venn · Azert hagija ne
kenek en zerelmenek ~~tegnet~~ emlekezze
tijt ennen magaban · Jduesseges azert
gjakorta comunicalnij annak · akij

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

minden allatosseggal es jozagotnak miselken
detjuel · es maga emberzetjuel · Nem chak
nagy bynekteul magat meg zenuetterij · de
en magat zerzij · hog az henfagos vagij jdegen
gondolatoktul bezedetteul · miselkendetteul ma
gat oltalmazija · Jollehet hog menden jdez
ben tel lenneunk zorgalmatossotnak az jok
vol · de magra inkab akaron · mikoron az
zentsegthez iarulonk · auagij mikoron hoz
nank vegjeuk vagij bettenk ez zentsegeut ·

Gjakorta tegij gjonak · ha teuhzer nem ·
de maga kecser vagij haromzer egij het
ben meg gjogniual mijnt angelnak · kij tud
naija te zjuednek hittaijt · Az gjonasban
ne vessed magad mentesenek vagij kevn
nijebentesednek fedeleet vagij fedeuzeseet ·
se kedeg ne gjonjal el veijtuen bijnendet ·
hog az gjouto megne ertene azt amijt
jelentez · de kepeuzjied meg vagij relenched
meg nekij azt amijt tetteel · es honnat
es mijnemen jgrjekeuzettel · kgjebetnek
mijelkendetijt ne mongjad az gjonasban ·
de azokat mongjad kijtreul meg emle

keuzeul az jdeuteul fogua amytorban meg
gyontal volt · es azokat mongyad tyztan
es reuiden · Ne akaryj sok bezedet teurleÿ
teued agyonaſban · auagy hozyan gyon
nod · mynt hya keuzenſeges gyonaſt tenneed ·
Mert gyonnyal naponkent ystennek az te
jmadſagodban · es te fogyatkozaſydat lelky
jozagogban menedekben · es ezekreul
ystenteul kery mendenekreul irgalmaſſag
nak vrnoſſagat · kyueſet hazyual kedegyen
az gyonas · hya nem lenend neked ereus
zandekod magad meg curyzned azokrul ·
kykreul meg gyontal · es hya megnem fad
dendeud az te eletedet · : — Cz

Celladban eurenneſt legyÿ · es mendenkoron nyÿ
uelÿ valamyt olyat · hogky tegedet epelyen · a·
uagy azt akÿ neked hagyatyk az fenedelmteul ·
De maga olÿ akaratos legyÿ engedelmeſſegre ·
mynthа menden horaban te meſteredteul
mondattatneek teneked myt kellene tenned ·
es eurenneſt engedneel es meg tenneed
aparancholatot · Es ne legyÿ te akaratod
zerent jaro · vgyÿ hogy hya sem zolaſra al
domaſneked · sem kedeg egyeb zukſegre men

ned nem volnal zabad · Ment regente egyp
tomban az zent atyatat oluassuk hog el
tenek · tistnek ha diczensegentet tennanyat ·
talyat tennessenk iozagotat · :

Oluassad zenteknek eletetet es tanolsagotat ·
hog zinneten aytatossagra gyakornyal vagy
gyerjegy · es iozagotnak zerelmere m dul
tassal · hog hittben meg erensenltessel ·
vagy meg bevlchenly · hog meg tugyad
valasztany az bizont az hamysstul · sot az
gonoztul · es teserteteknek es bynetnek
meg tanolyad ellenek valo orvossagotat ·
Vle oluassad azotat tyk tegedet nem epeyt
nek · mert az hensagos lecke · hensagos
gondolatotat nemz · es meg olgya · vagy
meg vetenty az zynek aytatyat vagy
aytatossagat · : ·

Vle zgeen tenanyad predicatorra vagy
confessora letedet · es ne mereztengyel
te magattul nagyotat · de tanoly menden
toron temagadat le nyomnod nyomnod
vagy meg alaznod · Ment bizon ha mel
to lenyendez · isten el hyu tegedet · Ment sen

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

ky magamat tyztessegert ne legyen · Ispanem
lya istenteul lyuvattatyk mykeppen aaron ·
Vllert lya az tyztessegre mazadat rea adan
Dod vagy vetendeud meltatlan vagy elegte
len · tolyt lezen neked vagy zegyen auagy
gyalazat · Imte Jnneten vagyon · lyog az pre
dicatorok auagy az confessorok nelya kenes
lyaznat legyk az predicallasnak vagy az gyon
tatasnak · Mert istenteul valaztattanak az
predicatorsagra vagy az confessorsagra ·
El jevnek az predicatorsagra vagy az confessor
sagra · maga nem bochattattak istenteul ·
es rea alnak · Eleb akarnak egyebeknek
lyaznalnyok · lyogyem en magamban zerelm
nek gyenyeresseet oltottak kolna · Tanoly
azert eleuzer tenen magadat io erteuchent
ben kyueul meg eteseytened · beleul kedes
zent keuansagomban es zent gondolatokban
magadat meg eteseytened · es talyat ezto
von lyaznalatoson tarul egyebeket es tanel
tanod · zent tanolsagomban · Vllert ky egye
beket tanelyt vagy tanelytanul meregtendyk ·
annak eleutte myjnek eleutte en magam meg
tanolya · ez illyen ember lezen teuelyegesnek
myestere ·

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

Solha nelegyl olyl ygyen bator · auagyl mereeſ · 132.
ſem egyl reyſtek hellyen · hogy magadat fegyelm
den auagyl felelben nem tartanad · de mende
neut tarchad magadat tyztelſegyuel menden do
logtban · tyztaſagyual tarchad magadat nezeſedbe ·
lleteſedben · taraſodban es egyleb myelkendetes
ben · mynt hya lattatnal egyebettenl es · tugyiad
hogy lat mynket amyl ſtenenynk · amyl bynank ·
latnak az zent angelok es · tyk mendenko
von helevnk hadnak · es menden hellyen latnan
mendenekes tykes myelkendevnk · lat myn
ket meegy az my lelky eſmeretevnk es · ty
megy hadolo es tano lezen · menden gonozok
vol tykes tezevnk · Az kedegy ty jukad zegyenly
emberetnek latataat · hogy nem ſtennek
vagyl angelok nak · vagyl lelky eſmeretynek
latataat · Az oly zerzetes ember nem tyzta
auagyl nem tyztaſagy tarto · es nem io tereſ
tyen · ſem ke kedegy cryſtuſnak bizon zolgaya ·
Mert megyes kenan emberetnek kedueſed
nyl auagyl kedueſnek lennyl · es nem ſtennek ·)

Az atyafyak kenzeny auagyl az ſororok ken
zeny legyl zemermes · kedues · malazlos ·
meertekletes · kegyes beſedes · es edeſſen

eert ertenslchen · hagy hogy fegyelmet tart · de
magza temenn ertenslchedbenl vagy temen
segendbenl ne legy valakynek terhes · vagy
nehez · ffeslet tatetokat solga ne tachyal ·
se ettelen bezedentet valahol ne mongy ·
eurenmest se halgassad · Mert ammyt
gyermeregseg hallany · ha hallandod · enren
nest mondod ky es · Az istennek zolgalanat
tyztanat tel lenny es ertenlcheben · es my
elterdesehen es es bezedeben · az annera
hogy nem chak vndoktadya azokat tyst
ettelen mondatnak · de meeg azokat es ·
tyst es ertelmetben rutok telentnek vala
myt · bator tellemetessent volnanak vala
mynemen tyztenssegyel · :

Myrden te myeltendetyd · te ertenslchyd ·
es bezedyd es te tetentetyd nemynemen
alazatos zemermessegyel legenek meg
eterssenluen · hogy ne telennyeek vagy
ne lattassek te benned valamy teuelseg ·
vagy magaztatas vagy pompassag
vagy vak merenseg · vagy el bizzas ·
Mert az zemermesseg igeen nagy eter
seeg zerzeterssentben · ynkab nagyobban

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

ssslatban · Vagy hogy tik az zemermesseget
hatva tetik · mint minchen remenseg ez
volok · hogy iok legenek es izgagosok
az az iamborok · Mert mikeppen isten
nek felelme embert belevl alkolmasnit
es zeres az igazra · ezenkeppen az zemer
messeeg zeres embert az fegyelmessegre
vagy eletsegre kyvevl valo ertevlchent
den · Senky ne legen neked el annera
nyalab · kynek elentte leueen el feleggyed
zemermessegendet · Vagy hogy te keleled
iauasod mindenekben legen meg eert
modon · az az tiztesseggel vnagy iam
borsagval ·

Vle sus zugsegneteul · se kedeg fel e
melt ovelpat ne viselly · de inkab feel
rezeent alalpaylottat · es ne legy ze
mevddel budoso · kezevddel ne legy ze
lezes vagy zeel vago · es velagyalnat
ertevlchek zerent valo · es zerzent no
gyoton ne vary · de inkab egyenesen
es alazatos varassal vary · mikeppen gya
nyatos imadsagval vultteel volna ky ·
tvlesedben oldal felt ne kayladoz · se la

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

hadat vagy zanadat messe ne nyolcad. ie
lennen egyebeknek elenttenk. Mert az
ki[illegible]uenl valo zerzetlenseg az feslettseeg.
allatlan elmenek ielgye vagy mutatasa-
te meneteseed legen mertekletes es nyita-
legy orchadban vidam. es nem zomory
anagy hangos. !

xix.

Te bezedit vagy mondasid legenek vigak.
es te feleletid alazatossok. keserenfegnek
anagy hamos feddesnek. vagy meg chi-
folasnak fuldalasanak sereshe netenl.
Mert vagy vetek zerzetesben. zolnyl ol
lipat valakyrenl. Fit zegyenlene mondany
ha hallanaya. Ne enyeunmest halyad. va
lakyt vagalmazny. de vagy el tanoztas
sad az vagalmazoot. vagy meg lassolyad
hya okossan telyetenl. Mert semmyt nem
hazual neked hallanod. hanem chak meg
nelyezelz zyuedben az ellen az kyrenl az
bezed lezen. vagy az ellen aky mongya.
Peres inkab valamyl cot disch[illegible]rendeut
he lelyet valakyben. honnan anagy ky
renl zoly bezely. vagy hog. vagy tegedet.
vagy az halgatokat epythe. amyt bezellez.

Sok hijreket ne halgas · mert zijuedet
tezik nijugtalatlanna es elmedet el von
zjak es aitatossagodat ki mereitik.
es az idevt hasznatalan meg emeztik.
es mijt te tuc · hagij meli hijreket te
tuc · ne mongjad mijnd ki · Mijkijnt
az fedeletlen edeen · kijt mijkoron le hajt
nak · ottan mijnd ki ongija amij bagijon
es benne · Ne legij eurevmest fevegbe
hagij sogas tevgent · hanem chak olij se
vegben holot istenrevl zolnak es lelek
nek opiletijrevl · Ne legij ivelten hagij
fen zolo te bezedijdben · sem hertelenkev
den · Oltalmazd magadat hog mijkijnt
te senkijt meg nem vagalmaz · vgijan
senkijt vagalmazot megne vadolij az
elevt akijt meg vagalmazot · hog jn
kab megne vehezeslijen az vagalma
zo ellen · es te mijattad hadorvsag nem
zetteffek · hasznalatos lehet kedeg ez arra ·
amijt masrol zolt · hog nem vgijelenzet
el annera ellene · menere en velekevdijk
hagij vgondolkodijk es jrdultatijk vgijevle
segve ellene es busulasra remenlitetijk
Mijkoron amaz egijgijevtijen keppen kep

mondotta · nem vagyalmazando lelektel
vagy Istuel · Avagy ne talantal meg
banta leg ottan · akaruan tovabba
ollyantul vagy kafonlatostul magat
meg oltalmazny · Isa tedegten mon
dattatnaknak valakyrevul oly dolgok ·
kyket illeneek neky menden keppen
meg tudny annak akyrevul mondat
tatnak · Meg velenthetend neky ha aka
rod · meg nem neuezueen azemelt ·
de kogy meg tugya magat oltalma
zny · de annak ellene tgyenlesegben
meg nem tgyenladny · :

Ff

Keerkedest vagy magad kamyast nagy
zerelmel el tavoztab · se akarn kyen
sagtgal vagy kenaban dischetendned
Mert aleg lehet benned valamy dn
chyrendes ro · kogy kyt egyebek es
megnem ertnek vagy meg nem
esmernek · Jol lehet te ne tugyad
azt · vagy kedeg el titkolyad · Azert
ka magadat kamyod vagy dischyred ·
talpat meg menetteteuel es meg btal
tatol · es konnan epeultetnek volt te

benned te barattyd · Junen tegedet megy
vtalnak · : —

Attok es zittok es haznossagok meeg ker-
dedenk es · vagy kennyek · es minden go
noz auagy ettelen igeek vagy bezedenk ·
vol lelek hog legenek vigadok vagy par-
tyalok · zerzetesnek zallabol vagy zallatol
el zaggattassek enyek atok zerent · Mint
meg mongya zent iakab apostol · mondua ·
Ha valaky alenigya ennmagat zerzetesnek ·
megnem elnenituen en nyelueet · annak
heztaban vagyon zerzetessege · enyes terden
bezedeyket atar minyenl legenek · el tanoz
tassad mert nehezek · es vollehet ne alenta-
sanak bennek · de magra azoknak en fota
zokasa nemz auagy zeres vagy fogyattozas
es vagy tenyredelmet · es mert en volok itty
letnek nappan ook lezen adando · es my
toron gyakorta el bochatyuk nyelueenket
hazontalan bezedre · mytoron ezenkben
sem nezzenk el vzamonk lassan lassan az
nek vetkeztre auagy bennetve · kytbenl

tamadnak nyha vagyonmazasok · meg bom
lot ertenlehenek · es lelky esmeretenek
nagy nelkwl fuldalasy vagy gyetrelmy · :

Vgyenvegl zolny bezellenv lyalgab · es zolny
te es · Mert mdenggya az zyuet tozag
nak zerelmere vagy tanolsagara · es
allatossagnak kenanszara · lyalgassad
alazatossaggal es tenyressel azokat kyl
tok tot mondnak vagy bezelnek · es ne
vetekengyel ex ellenek · Mert vadnak
oly ertetlenek · kyk mykoron tot hal
nak · lyog ne latassanak tudatlanoknak ·
az tot akar maas ember mond · lyan
ar vagy legottan kezdnek vetekednv
azokval · lyog latassanak ext es valamyt
tudny · Mert kenannyak vagy nem
keressyk ez illyenek az lelky eyenletet ·
de inkab magokat mutatassak · azert
sokat zolnak bezelnek · :

Ne akary lenned feddenzen · vagy vizza vo
no semmybe · lyanar mely engesty

Mert ha io az ige · melyet halaty eleue
mond · Vleted nem tel ellent tartanod
halamy magad mutatassert kaggy be
uelsegert · Zatedeg nem io az ige akyt
mond · hat iobban tanyitod extet megy
mutatuan nehy az bizonsagot · betessek
gyel el halgatuan · hogynem mynt hamys
gal megy me fegyelmezueen ·

Mytoron zolaz bezelleg · ehendek zoual be
zely · kaggy lassa bezedel zoly · kilyg orcha
ual · te tegyenben nyilvagodalmasnak es fe
gyelmezesynek tanoly lenned · es halamyt
akoron zolandaz inkab hagnod lezen · Ne
legy kabe merey bator · naladnaal idez
bek elez kaggy kenbek elent · de zemer
mes · halgatuan eu tanyitassatat · Mert
nemete az tanyitas · iffiake tedeg ala
zatossaggal tanolny ·

A Ne akary lenned euressendez kaggy
hencoltodo · es ne igyekezzel hiuretet
halgatnod · Mert keet gyonazt vonzaz

azbol azdent hellaban vegtez hazonta
lan · es az te zemermes voltodnak
vallod vagy zennedend tennedelmeet.
tnnek felette. egyebetnek io peldat
nem ach · de intab gonoz t · :

Minden iozagosban · es io erkolcsben
eben · mindentaron elesdben negyed
vagy elesdben hessed te magadnak · Az
feneffages vagy tizztaffagos tenteurt ·
es minden zentsegnek tenkelletesseges
peldaffat · Az az · Az isten fiaffadnak
eletit es erkolcsset · ky ezert bocsat
tatek menyben · nekewnk meg ielen
ny · hog elenttesnk carna vagy men
ne iozagotnak es vtoban vagy vtain ·
es eletnek tenruemeet es tanolsagat
adnaya nekewnk es peldaffaual · es
meg tanyttana minket · Mert my
keppen es zemelyere vagyonk terem
ueen · hogyan es erkolcsenek hason
latossagara meg eyeuliyewnk my te
hetsegewnk zerent · my tyk es abnazat

bennnek nyatta meg fertezztettenk vagy
meg zepplenyssenyntettenk. Mert mene
nel nagyobban entet kolakty igyekes
zendyk kenuetnyy. attul kenzelb lezen
en hozza az latodalmba. es hasonlatoss
az dycheuzegben. es feneszkethen lezen en
hozza. Jrjad meg azert te zjuedben
en erkenlchyt. melly alazatosson magat
tartotta emberek kenzent. melly kegyes
sen tanelytuanyy kenzent. melly etessen
eteleben es italaban. melly irgalma
son az zegeniek kenzent. tythez magat
hasonlatossa teue mendenben. es nyy
kent meg nem kalt senkyt. meeg ha
potlos kolt kolna es. es nyynt az kaz
dagotnat nem kyzelkendent. es hoz
nem kolt zorgalmas vagy betetelen
az en testy zukségeben. Melly zemermes
en tekentetyben. vagy nezeseben. melly
igeen betessekes en bozusagyban. melly
kegyes vagy zeleed en feledetyben. Mert
nem akarta en bozzunat allany. ha
zuz allagy keseren beszeddel. de jnkab

lagy es alazatos felelettel · egyebetnek
gonoſſagaat meg vigaztotta · O melly
io vsdon magat tartotta es mijel
kezdetyben es erkezlechyben · O melly
nagy Zoſzalmas volt lelketnek id
ueſſegeztre · tytnek zerelmestert
meg es tott meltoltatek meg hal
ny · Melly igeen aſſonyallatoknak
nyalaſſagyt peldanak okaert tanoſ
talta · Jrnen az es tanyituany cho
daltoznak vala · hog egyedesl chak
ennen magat zol vala az ſamarita
nual · azert hog nem zokaſa zert zerent
lattatyk vala es rola vagy es terde ·
O melly terre beteſſegeb vala farrada
ſotban es zenuſegezetben · melly temp
vezletes az nyorultaton · Mytegyen
le enged vala · vagy tenyeresel vala
eretelenektnek tenkelletlenſegektnek ·
Es melly igeen es magaat gonoz pel
datul ozza vala · mytegyen az ber
neſetet nem vtalyᵃ vala · Melly kegel
mesen az penitencia tartokat foga

ᵗ es

gya bala · melÿ kedues bala mendenek
ben · Melÿ gyors bala mendenekben ·
melÿ kes bala kenyeresletre · mykent
es mala walla mondua · Bodogok az ir
galmasok · Jme azert az edes idueszter
iesus · mykeppen az kerkendszegent · ma
gya hanyasst · es kyualt keepnek esme
retyt tanoztata · Es illyen dolgan az
cristusnak kezen legyenek te elmedben
magyl emlekezetedben · hog mynden
bezedydben es mykelkedetydben mynden
koron rea nez · hogy mynt peldara
gyukezuneen · Eslueen · fekesueen ·
te eteledben italodban · bezedesdben ·
egyedeyl magyl egyebettel · Mert ezek
ben yntab zeretend entet · es ez ny[illegible]
saganak malazt[illegible]at nyerhetend es ba
torsagot · es mynden iozagban leez ter
kelletensb · Es legyen az te emlekezetend
magyl gyondolatod · es te benlehessegend ·
es te tanolasod · ez vola myndenkoron
gyondoltogyal · es ez ez peldanya zerent
magadat belevl es kyulevl zerezyed · kÿ
mendenekben mendenkoron altolma
son es tenkelletenssenn magaat visele · :

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

Enekleſedben te Zodat vduarlo modra ne
tevrdeliyed · mert lya akarz iſtennek
kelletried vagyi kedueſnek lenned ·
Akoron mijſs tijztabban es egyijgijt
vijlevbben enekkez · annenal jnkab
kedues lecz exnekyi · lya kenaz halgya
toknak kellemetes lenned · tahat ez
lyijdnychenſeeg · lya kedeg tenen ma
gadnak kenanz kelletnetes lenned ·
ez henſagos vigadalm · lya kedeg e
gyebeknek epevleſentet kenanod · ta
lyat menenel jnkab henſagot tanoz
tach enekleſendben · annenal nagyob
ban en Zijuetnek allatagyat es tijzta
ſagat iſten meg lyalgatnya · jnkab
+ne hog+ mijnt ag Zonak Zengeſeet · mij
kent nemelij allatok monygya · Nem
ag iuevltees · de jnkab ag Zerelm
Zeng iſtennek fenleben · es igij kenn
nijen iuevltez iſtenre · mert kenzel
nagyon iſten · mendenetnek kijk en
tet lyijnyak bijzonſagban · Te igije
kenzeted ag iſtenij Zolgalatban · jnkab
legen arra hog ag Zent irafnak igij

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

ebeul · Lelky ertelmet vegyll eö allatos
sagokrnak tenuansagat · hogy nem mynt
vduarlo teppen orrokse enekleſnek no
gyllal tegyled · Es zodat nevsltuen fel
magaztaſſad · jol lehet nemelly zerze
teſſek · hellaban alleychak ezmagokat
illyen modon ystennek zolgalatot ten
nyll · Mert ha ystent zonak zengeſe
gyllenyerkezettetnelle · talhat az ma
daruak es kynytornalo zerzamok ked
vesbek volnanak ystennek · hogyuem
mynyt az ernberyll enekleſenk · Zyl
nek tyztaſaga es elmenek allatoſſaga ·
ezek azok · kykben ysten gyllenyerkezhyk ·
Valamyll vagyon · aky ystenreul nyln
chen · azzal ſokat ne gondolyon ysten
nek zolgalya · Eleg teneked zodnak va
rarloſagara · bezedydnek · evltenzetydnek
erkezlchyldnek eteſſegyre eteſſegere ·
hogy te benned ſemmyll ne legen ne telen
nyek · hogy kyl meg bantanalya vagyll meg
botrankoztatnalya az te read nezenket ·
ha ſemmyll kenelſegnek · Semmyll vaſot
ſagnak · Semmyll haborulaſnak · Semmyll
beketelenſegnek · Semmyll feſſelſegnek ·

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

Semmi kiualt keppen kaln kalaab annagi
ekeskendesnek zine vagi kepe · te benned
ne lattassek · :

Mikoron valamely idekben · neked tevrte
nendik hazbol ki indulnod vagi cellabol ·
mint magadat tarchad · hog mind ad
deg halogassad · mig tovab lehet tevled ·
hog annak migatta el fordeichad · az ki
menest vilagiabhoz · Azt tenanom vagi
mond zent bernald · hog kesedelmes legi
ki menesre vilagiabhoz · hanem chak a
koron mikoron engedelmesek kezerent
tegedet · vagi kalami egieb hazmalatnak
okta keresse azt · Mert hazadban vagi cel
adban kezteg kel lenned · emberetnek
seregiteul el kel reitezned el enezneen ·
ez egi oltalm zerzetesnek · ki altar istenbe
es magaban migutgodalmasnak lenni ·
Mert minden aitatossagot kit hon cellad
ban gyiesteg · azokat kiueul el hiintend te ·
intab hog nem mint meg gyientend vagi
meg tartod · Azert gyiakorta bizonsagot
zetteunk mind magonkban · mind egye
bekben erreul vagi mod zet bernald ·

Hogy az gyakorta valo ki menet · es vilagra
akkal valo vigasztodas · es ki verul valohoz
nagy fogtalaas · allatossagot meg olt · es
lelki forrossagot meg hidegeitt es lagyia tet ·
es rossagotnak zandokat meg lagenitya ·
Zivuet ozlotta nagy fesletta tez · Zaznalat
ra valo zandokot nagy zerelmet · meg ereo
teleneyty · gyengeresegeukat taneyt zeret
ny · Ideut hazonneterul nagy erdemneterul
el mulatny · Sokfelleen tatetokra es trufa
lassotra igyeketzny · Az zent horakat nagy
az zolosmakat vesten meg vmassal monda
ny es sietuen mondany · ozton ez utan
keserteteknek es vizen be folnak az zivo
net es hanyoiaban · ezeket mongyuk
nem arra · hogy magadat nehezeytened
az engedelmessegre · mikoron parancsol
tatik ki menned vilagiakhoz · de hogy ne
ked ne legyen vigasztag · s kiuerul budosnod ·
meneben vaytad aal · Mendenkoron ze
ressed hazban reytezned · hanem ha
engedelmesseg vagy lelki haznalat ki
menny tegedet kezeytend arra ·

Mykoron hazbalol hy menendez · az vchaton
igeen sok fele ne vigyaz · hog olyat ne laas
hog honnan kesertessel te Jmadsagodban an
nak vtanna · es meg bantassal azok kepe
mipat · kyket ot lattal vagy negteel · dauid ·
parazsnasagnak bewneben eseet · az azzo
nyallatnak oltalan negesebewl · kyt az e
lewt kyl nem kenaut volt · hanem az vtan
mynek vtanna oltalan nege · Ta zeme
ipd kegenek te fenedben · az az · te gondola
tod forgogyek az nuy vront iesus cristus
nal · hy zent egyh hazpak ferje menden
tagaynak ferje · Vgyh hog ne igyekezzel
azokra es · kyt te elewtted vadnak · hane
chat menere zukseg agyra · es oly aysta
tosson es kystan terh haza · mykent eles
zer hy mantoel volt ·

Bekesegee legyh azokkal kykkel vton vagyh
egyptvst iarz · ne legyh fegyuel · vagyh vis
zaat ne vongyh solya · kator te iobban tu
gyad vagyh iobban esmeryed · hog nem
mynt * egyebek azt amyrewl zolnak
bezelnek · hanem mynt az aky bezelly ·
Amagyh kit nem tudod hamar rea enged

te zinuednek chondesſegenuel · mert az ſoddes
nek gyakorta ok adatik · Tondolijad megy
hogy ha mijs tenen magadban beketelen
vagij · ſolya addegy egyjebetet nem betel
tethez · Kezgijed elenb tenen magadon ·
es az vtan egyjebetet kezniheben fegjelmes
hez megy · Mert megy haborodot ember
abar mijre tanolja az beketelent · Jntab
alattatik hogy bebetelenſegbeul mongja
nekij · hogy nem ment eart erkenlchbeul ·
Mert nagjobban ezenltetik abar kij az be
keſſegnek ez peldajabol · hogy nem mijnt
abar mij egjeb okotbol · kijtet ennetik net
nek · vagij vetneel · Mert az iszagos mij
elkendet · az bennel nem tanejt · Az
beketelenſeggel ne taneythacz egjebet
beteſſegre · Jemi kedeg alazatoſſagra ·
kenelſeggel · Tarſoſſagos vagij mijaijab
legij vton · de ne abarij lenned feſlent
erkenlchen · Se kedeg ne ear az feſlettek
kel · vagij hogy imadſagijdat megy ne ol
chjad · vagij el ne hagijjad az tarſoſſagert
vala mijkoron · ÷

Halaz idest magadnak · mind ston
mind hagnaal imadkozni es tot gon
dolni · Ne akarjad magadat meg tan
ni · hagni el hadni · Ne gondoljad hog
az aitatosságnak teteleet el akarnad
halaztanod · addeg mig hazadban teer
neel · Mert ha igaz meg hidegetes hi
degesit az aitatosságnak forrosságatul ·
nehezen leled az utan esmeg meg ·
Mert ki ma nem tesz az aitatosságra · mas
nap inkab nem lezen · Azt en nem mon
dom · hog hasznat ne tudgale olvan nehez
nagi nehe ert erkezchez lehetneel · mi
nt ot hon hasznaal · de maga te tudjad
az te elmedet · hog minemen zandokra
igyekezzel iova · meneheul lehet isten
nek es segetsegeuel ·

Emberek tekezet el tauoztas minden · ki io
pelda nem volna · Istennek hiiv szolgajat
illetj · hog ez vranak mendenest kenan
nia tiszteseget magaztalnij · Mij kedeg
vagjonk istennek vduarlo nepen · es mij
kessen az hazij atija tisztelteti az ez ne
penek io voltabol vagi iamborsagogbol ·

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

Ezentelyen tugyjad · hogy valamit embe
ret tenzent mueltendenek · esik mi v
vont iesus crystusnak anagy diczyreth
re anagy meg vtalasara · es mijert mi
vagyonk lelekzerent · emberek tenzyben
vettetuen · azert hogy mi bennenk meg
epeultessenek · Azert teneset hazmalnak
az mi bezedynk · ha nem epeulendnek
emberek mi io peldanattal · es ha nem
vagyonk oly tenkelletessenk · hogy embe
reknek mutathassonk iozagotnak peldayt ·
akar dyak oltalmazyuk magonkat gonoz
peldattul · melly gonozokat zokton egyre
bekben meg fegyelmezenenk · Az az ·
mynt ez velagy hyreket es nekyk ne
hyrdessenk · vagy ne bezellyenk · es es
vesmest ne halgassuk · es gyenyeres
etteket mi eretteenk zerzetteket · ne ze
ressenk · Sem lagy agyaat · sem kedeg
haragnat es vyzza vinasnat zyktanyat
ne tegyenek · Gonoz bezedeket · es feslet
lensagos iatekokat ne tegyenek vagy
ne mongyonk · vagy ne indohonk · es
ielesben hogy az es allandokokbol vagy
adan adomanyokbol · tellyetetlenek

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

nek vagy fesuenyetnek ne neuezteſſenk.
vagy ne hyuaſſonk · Mert eſ bevl es
nalok meg vtaltatonk · ha latyak hog
my ezeket tenanyyuk vagy tellyetetle
nevl tevesſevk · tyltnek meg vtalaſat
esnektyk gyyrdegyiest predicallyuk ·:

Otos legy vagy magadat oltalmaſſad
esryzzed · hog ferfyaktal aſſonyallat
toltal ſokat ne ſolyy · es es zyyneket or
chaſſokat esrevsmeſt ne nezzed · ſem
tegyetet ne fogdoſſad · es tevzel hoſſa
yok ne esly · es esrevsmeſt vegyaſſok
ne vevues · es ne teves zegyletevtet
vagy tyltok helyyetet es velek ſolaſra ·
Mert az es zolaſok myat · ſemmyt te ✝ha
ſertetevk beleed nem tevnenek es ·
de maga nem menetevdneel meg ·
hozzad valo gyyanoſagtol es gonoz
gyyrnek zeplevetevl · Melly zeplevt
nalyaz el tevrleny · zegyenneel es nelye
zen telyetevd · Vagy tarchad magadat
tyztelſegyel · mynden ferfyvnak vagy
aſſonyallatnak elevttevk · mynt ha
az ferfyvnak vagy aſſonyallatnak

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

143.

ez kyzab tarsa · vagy az te fejedelmed
ot volna · vagy ot ezlne · es meg kal
gatnaya es meg nezneye · mendene
ket kyket te tez vagy monday · es vgy
tarchad magadat · mint ha valaky
oda iutna es latnaya · hogy te vele
zolaz · es ne velheste gyanakodasnak
legyeet · es ne legen zerkeseg neked
meg zegyeneulned vagy meg pu
rulnod · vgy mond ezen zent bernald ·
Ha az en tanalchomat meg nem
vtalod · en tanalchom ez · hogy solya
egy ferfiuual vagy aszonyallattal
se zeres nyaralasagot · sator zerzetes
vagy meeg zent legen es · Mert
bator testnek koserteteynek vezedelme
ne keruetkezzek · ky zokot lennij
az olliyan nyaralasagbol · gyakorta nij
koron nem feeltetik az gonoz · ky az
io keynek alatta reytezzik · meeg az
gonoz lyynek zeppleuyltesul meg hal
na es · ky innen tamad vagy fogonyk ·
tezen vagy nyugkatatlansagot ember
nek · ez illyen gonoz keuansag · hogy ha
kedeg imadsagaert keuanod ez nyaras

ſagat es es eſmeretit · tugtad hogy az es
imadſaga nem esue · Mit hasnal azert
neked · hogy ily nagy vegedelmet vagy
nyomoruſagot zenuenek tarz te zyued
ben es hozza te imadſagodnak ideyen ·
Es valaztas ezyrel eleg legyen · Ha aka
rod zyuednek beteſſegeet+ · es ieles tiztes
segednek atyafiak kenzent+ · El tauoztas
ſad ferfiaknak es nyilaſſagokat · ken
zeunſegtgel zeres minden io embereket ·
es semmiben ky ne valaſſzad valame
liket tenbbiteul nyilaſſagra · es te
zyuedben nagyobban tiztelyed es zeres
ſed az iobbakat · az zent leleknek nagyob
vagy benned malaſztiaert es bennek ·
De maga ne akarjad magadat es ne
lek foglalnod · hanem reuiden es kegy
essen es velek bezalueen · Mikoron el
nem tauoztathatod · es akoron es · meg
eert erkeulchel egyigyenguenen maga
dat alazuan es imadſagodban · ha
ext bevlchek lennednek · intab zerel
mesb vagy kedueſb leez nekik · Ha ke
dez vntatok lennednek · rob teneked
hogy velek magadat ne foglaljad · :—

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

Legy meg menekenduecen · vagy meg ment
menden kenansagokttul · menden ez ve
lagy mjolkenvdetevkkenttul · menden
meg foglaltatassoktul · menden Zorgal
massagokttul · vagy hog te fenedelmed
nek ne legy bantoya · vagy vntatoya
aldomas keressel · valamjt dolgoznod
vagy mjelned · vagy ky menned vila
gjakhoz · vagy adnod · vagy kenned ·
vagy hog Zabadon agyad magadat te fe
nedelmednek akaratjara · te valamjt
mondand · menden Zorgalmatossagyal
menden morgaas neked ez nelkessek
neked · bantaas neked · vagy orchaual
evrevmost meg tegyed · Nem vagy mjst
nemelyek tezned · kyk lya chak egy kjs
dedben · aldomasnak adasa meg tagat
tassek · az fenedelmnek es conscienca
lya zerent · leg ottan morogsnak · es az
fenedelmnek le neteserevl vagy meg
oldasarol zerzesdnek · es ez illyenek
nem altolmasok[r] · es nem meltok iste
net orzagara · kenes bizodalmad lehet
isten elent · az engedelmessegnek erdeme

[r] zerzetre

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

ben · hist sel sogattaal volt feljedelmednek
en lejeen · ha te betetelenjegednek muagy
nyugyhatatlanjagodnak vagy morgo
sodnak myatta · lejerejtendend aj te fe
jedelmodet vagy erejltetendend aldo
mast adny neked · Mely aldomast
neteul tegedet atarna lenned · mert
ej koron te nem meetgy be aj ajton
aj jent jerjetnek atlaban · hy cristus
nak mondatyk · Mert aj cristus nem
jest es ataratyat temny · de es jent
atyaeet · ejenteppen ov es tolnay vol
naal · ov vagy · mert majeet · aj aj
atavatodat hist aj feljedelmnek attal
volt · es tedue neteul el vejed es terle ·
tolnay es vagy · mert ej illyen gong
peldaual meg erlend aj egyjgyerejgyes
jetet aj jeledetet ·

Hog tedej jmmar remuden begeffem
mendenetet · hitet felyeul meg mon
dottam · Jegy ajjtatos istenhej · es te
jiuedet es nehy jerejjed · te feljedel
mödnek legy engedelmes alazatos ·
es karagyot vagy gyjerulejsegent es

ellenek ne vifely ne tarc · ezket meg
fe vtalyad · fe meg ne ityliyed · ne mo
rog es ez regyelek vagy ez felevlent ·
Az atyafyakkal forogtokkal legy bekes ·
temeny bezedentre legy tekren vagy
bekeffegges · es fegyelmue alazatos ·
Ne ityl kenefbenl kennyen · fe ne legy
gyanos · legy Zolgalo · menteul jnkab
nagyobban erentelenektnek · to az em
beny Zolgalatokban gyakorlatoffon ·
magy · karban legy fegyelmetes to
ertevlchen · ~~to eteledben~~ te eletendbe
legy okos · es menden tefty Zentfegenek
ben · to modot tarto · legy az cellaba
enyenmeft · enyefkendes bezedentet
tanufias · Laffan Zoly · vigaffagban to
modon legy · Byfzon monds legy igaen ·
te bezedyd legenek byfzonyok · mynt
lyftent vagy eftenuefent · Sentyt ne
vagalmaz · de meeg fugyen fe halgaffad ·
enyenmeft · Gyevlenfeget fentyhez ne
tarch · Ne legy kenely te ertevlchend
ben · vagy te Zodban vagy bezedendbe es ·
Penzt anagy kazdakfagot gyevelyeul ·
Zegeenfegent Zereffed · mendenent vagy

mendenekben tanússágát ferfiakat · mes-
nyomorultakon temetésekkel · Tiszta legyen
mendenekben · es ehueszelt lesz · : —
vegeztetnek zent bernaldnak mondasa
az zerzetes eletevel ·

A M.N.MUZEUM
KÖNYV-
TÁRA

Következik
Szivre ható Imadságokkal Szeretetesknek
Szent Bernard Mondásainak
be tellyesitese vegett.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

A M.N. MUZEUM KÖNYV-TÁRA

O melly veellyetetlen eross exleleessel exlel
teel meg engemet io iesus · mykoron te3y
vedbevl veer ivst ky · te oldaladbol vuj3 ivst
ky · es testedbevl aj lelet · O Jerelmes issyv ·
myt tevtteel · hog illyen kenotat Jenved
neel · Bizonyal en vagyok te faydalmad
nat okа · ezenk Jent kernalt esmeg vgy
mond · O ember · meg mutatta teneked
aj iesus ex kezéet · hog tegyed ajokat · me
llyetet ex tevt · Meg mutatta oldalaat ·
hog ereffed ajokat kyltet ex erzest · meg
mutatta labayt · hog oda menyl hova ex
ment · O edes es keuanatos arneek · ie
susnak Jarmyan alat · ot vagyon aj oda
futoknak bator oltalm · es aj nyomorul
tatnak edes hyvedelm · O ember hya exzue
gyenlytenkgetted volna · cristus veronek
le hullo cleppeyt · Nemdee nagy Jorgalma
tossagval exmyzted volna · Meneuel jntab
bel exmyzned aj lelkedet · kyert cristus aj
ex vereset ky exite · O io iesus · melly nagy
kenotat Jenuetteel emberekert · Jenuettel
kemeny igetet · kemenb vereseggenket ·
testnek kemenseges sebeyt · O io iesus ·
aj te Jerelmed nem iresthenden · kyk tege

Det Jeretnek meg nem terniltnak · Az te
Jerelmed nem el mulando · de erreot ·
Az te emleketezeted megneel edeső · te ro
lad gondolkodny edeső lyogynam az etel ·
Te rolad Zolny · io etel · tegedet meg es
merny · iob vigaztalas · Te lyozzad va
gaztodny esnet elet · te tasled el valny :
esnek halal · Tevlet io ieſus · lyog ſem
my ne legen emnekem edes · ſemmy
nekem kellemetes ne legen · ſemmy
dragalatos en lyozzam ne vigaztogyek ·
Atalatoſok legenek mendenek · te tes
lettesd meg valsa · Eſnerelny te nalad
nekesl vnyam meg · gyenyerkeztes
ſen Zomorkodny te eretted · O io ieſus
lya te neked kreent kellet Zenuedned · es
vgy kellet be menned az te dycheſeged
ben · my nenolyas bevnoſek · my kep
pen lyyzzek be menny az nem my
dychenſegesungben · lyanamlya elenzer
kreent Zenuedenek · O Zenuenden Jeretet ·
es Jerelmes Zenuedet · Karuaan · von
uaan · tevrucan · es el lyznan · O mely
meltatlan nenolyaſſag · mely kedues
es meg bizonyolt Jeretet · Mely be

letlen meltoſſag · melly chodalatos edeſſeg
melly meg gſenzhetetlen zeletſeg · Drches
ſegnek tyralyat meg ſezenttenn · az igaz
vtalatoſſagos fergechteert · ſent az fer
gechtetenl meg ſezenttetnn · ky hallot il
lyen nagy chodat · anagy ky latot ezly
haſonlatoſt · : ~

Ez vtan kezdetyk emberetnek temenſe
getrenl · es vgy mond zent bernald ·
O adamnak temen es meg temenyenlt
be dagazult es ertelm nekenl valo fyan ·
kyket megnem lageyſyt · enne nagy te
gelmeſſeg · zeretetnek enne nagy langya ·
zeretetnek il nagy t geryedeteſſege ·
illyen nagy zeretes · ky ad vtalatos hyttua
llatokon · dragalatos gyeongyenket ·
Myt tellet volna tenny ez zeretennek ·
es megnem tette · Vakokat velagoſenttot ·
teuelgenket meg terentent · bennefeket
atya ſtenuel meg beteltetent · kegyetle
nenket meg eleueneytent · : —

Yog az leletnek zeretny ted az ur ſtent · vgy
mond zent bernald · O en leltem zereſſed
azt ·

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

hitenek illyen zeretenek vagy. Igyekezzel az
hoz. hy igyekezzek te hozzad. Teremtsed az te
gedet tereset. Zerested az tegedet zeretem.
Ennek zerelmenel elenl vagy vetetnecen.
hy az te zerelmednek oka. O en lelkem
Zerested azt. hy tegedet hy hozot neuolnas
sagnak vermebenl. es saarnak fenekebenl. Valazzad azt te barattoda. mind
den te baratid felet. Mykoron mende
nek lelendnek teneked meg bontatnan.
chak en egyedenl tartzja meg teneked
az hitnsegent. az te eltemeteesednek
napian. Mykoron menden baratid
el tauoznak te tenled. en tegedet el nem
hagy. de oltalmaz tegedet. az ordeyto
orzlannyoktul. hitnek etelenl zeretet
teel. es el vizen az esmeretlen orszagban.
es be vizen tegedet az felsen sionnak
vchanra. es ot hellyeztet tegedet az en
angelyual. az en felsegenek orchaira
elent. hol hallod az angelyi edes enek
leest. es ot hallod vigassagnak enekeet.
vigassagnak es iduessegnek zauaat.
hala adast es vchyretnek zauat. es
ennek allelniat. O en lelkem fahazko

gipsl · gerijedetessen · hogy mithno az evrek
varassa · kivvel illyen nagy dicheresseg
mondatot mondian · Mikent mijnde
vigadokee · latodalm vagijon te benned ·
O en lelkem · menij · feold · tenger · es
mendenek kijk es bennek vadnak ·
nem Jesunek en nekem mondanij ·
hogy Jerossem en istenemet · O bodog vi
gassag · es vigasságos bodogsag · latnija
az Jentetet · lennij az Jentekkel · es len
nij Jente · latnija istent · vallanij istent
evrette es touab · O en lelkem · hamé
den napon mijnekevnk kenodat kelle
ne tevrnevnk viselnevnk · hapokol
nak kennijat kellene hozzu ideijg tevr
nevnk · chak hogy cristust es dichen
segeben lathatnanok · es az Jentekhez
tarsolkodhatnank · Nem de melto
volnae el Jennednij mijndent · ha
lamij Jomoru · hogy il nagij aoban
es nagij dichenségben vezesek lelket
neenk · Azert ellengendnek az evr
dengenk · Jerzik az en keserteteuket ·
tevrik az testet az beshtenk · meg Jo
veitnak az kemenij vrhak · nehezeit

W. JANKOVICH MIKLOS GYUJTEMENY 1850

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár
© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

M.N.MUZEUM KÖNYV-TÁRA

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library

© Országos Széchényi Könyvtár / National Széchényi Library